

SYLABUS- j. grecki

Szkoła Doktorska – semestry 3-6

I. Dane wypełniane przez jednostkę prowadzącą studia na podstawie zatwierdzonych planów studiów

Jednostka prowadząca: Szkoła Doktorska na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

Dyscyplina:

Nazwa przedmiotu w j. polskim (Nazwa w j. angielskim)* – ew. forma zajęć
zgodnie z wykazem przedmiotów dla danego kierunku studiów lub specjalności

Język grecki

*Nazwa szczegółowa przedmiotu w j. polskim (Nazwa w j. angielskim)
dla przedmiotów obieralnych

Kod przedmiotu

Język

Typ przedmiotu fakultatywny z języków starożytnych

przedmiot kształcenia ogólnego, podstawowy, kierunkowy, specjalnościowy itd.

Przedmiot obieralny tak

Rok studiów II i III, semestr III, IV, V, VI

Wymiar *(liczba godzin i rodzaj zajęć)*

120 godzin – 30 godzin w każdym semestrze

Punkty ECTS 4

Forma zaliczenia: zo

Prowadzący: mgr Bogusława Frontczak

Koordynator sylabusu:

mgr Bożena Machowska- Jaros

mgr Bożena Tuszewska

II. Dane wypełniane przez koordynatora sylabusu (prezentowane również na stronie internetowej UPJPiI)
Semestr I

Wymagania wstępne:

1. Znajomość materiału określonego programem lektoratu podstawowego (w wymiarze 30 godzin);

Cele:

1. Umiejętność budowania, rozróżniania, tłumaczenia form czasowników koniugacji I w aoryście I i *futurum* w stronie czynnej i medialno-pasywnej.
2. Umiejętność odmiany oraz tłumaczenia rzeczowników deklinacji III.
3. Umiejętność rozpoznawania i tłumaczenia form ściąganych czasowników koniugacji I w *praesens* i *imperfectum* strony czynnej i medialno-pasywnej.
4. Umiejętność poprawnego tłumaczenia prostych zdań greckich.

Treści kształcenia:

1. *Contracta* na -άω, -έω, -όω – *praesens* i *imperfectum*.
2. Zaimek zwrotny, zaimek wzajemności. Zaimek αὐτός i jego znaczenia. Zaimek wskazujący ὅδε i οὗτος.
3. Deklinacja III - wprowadzenie. Zaimek pytajny τίς, τί i nieokreślony τις, τι.
4. Deklinacja III - tematy spółgłoskowe: tylnojęzykowe (na -γ, -κ, -χ), wargowe (na -β, -π, -φ) i zebowe (na -δ, -τ, -θ).
5. Deklinacja III - tematy spółgłoskowe:
  - α) plynne na -λ, -ρ i nosowe na -ν;
  - β) zakończone na -ντ;
  - γ) przymiotniki na -ων, -ον.
6. Deklinacja III - tematy sygmatyczne:
  - α) *neutra* na -ος;
  - β) przymiotniki na -ης, -ες;
  - γ) imiona własne na -ης i -κλής.
7. *Indicativus*, *imperativus*, *infinitivus aoristi I act.* i *medii*.
8. *Indicativus futuri activi* i *medii*.
9. Deklinacja III - rzeczowniki typu πατήρ, ἀνήρ, γυνή.

Efekty kształcenia:

WIEDZA

1. Doktorant rozpoznaje i tłumaczy formy fleksyjne deklinacji III.
2. Doktorant identyfikuje i tłumaczy formy zaimków zwrotnego, wzajemności oraz wskazujących ὅδε i οὗτος.
3. Doktorant odmienia, określa i tłumaczy formy czasowników koniugacji I w *praesens*, *imperfectum*, aoryście I i *futurum* w stronie czynnej i medialno-pasywnej.
4. Doktorant opanowuje pamięciowo formy podstawowe i znaczenia słownictwa podawanego dla poszczególnych tłumaczonych tekstów.

UMIĘJĘTNOŚCI

1. Doktorant wykorzystuje wiedzę fleksyjną i składniową w tłumaczeniu prostych zdań.
2. Podczas przekładu prostych zdań greckich Doktorant wykorzystuje opanowane pamięciowo słownictwo.

Semestr II

Wymagania wstępne:

1. Utrwalone wiadomości z zakresu materiału semestru pierwszego lektoratu j. greckiego szkoły doktorskiej.

Cele:

1. Umiejętność odmiany, określania i tłumaczenia wszystkich form deklinacji III.
2. Umiejętność odmiany oraz tłumaczenia stopniowania przymiotników i przysłówków.

3. Umiejętność rozpoznawania, określania i tłumaczenia imiesłowów oraz składni z nimi związanych.
4. Umiejętność rozpoznawania, określania i tłumaczenia form strony biernej dla aorystu I i *futurum* oraz form aorystu II i pierwiastkowego.

Treści kształcenia:

1. *Participium praesentis, participium futuri, participium aoristi I*. Użycie imiesłowu. *Genetivus absolutus*.
2. Deklinacja III - tematy samogłoskowe:
  - α) na samogłoskę -ῶ;
  - β) na samogłoski -ῖ, -ῖ z wymiana na -ει, -ευ (-εF);
  - γ) przymiotniki na -ύς, -εῖα, -ύ.
3. Deklinacja III - tematy dwugłoskowe.
4. Deklinacja III - rzeczowniki nieregularne.
5. Deklinacja III – μέγας, πολύς, πᾶς.
6. Stopniowanie przymiotników i przysłówków. *Genetivus comparativus*.
7. Liczebniki główne i porządkowe. Zaimki οὐδείς i μηδείς.
8. *Indicativus, imperativus, infinitivus, participium aoristi II activi et medii*.
9. *Indicativus, imperativus, infinitivus, participium aoristi I pass.* i pochodny *indicativus futuri passivi*.
10. *Indicativus, imperativus, infinitivus, participium aoristi II passivi* i pochodny *indicativus futuri passivi*.
11. *Indicativus, imperativus, infinitivus, participium aorystu pierwiastkowego*.

Efekty kształcenia:

WIEDZA

1. Doktorant rozpoznaje i tłumaczy formy fleksyjne III deklinacji oraz liczebników.
2. Doktorant identyfikuje i tłumaczy formy wszystkich stopni przymiotnika i przysłówka.
3. Doktorant odmienia, określa i tłumaczy formy imiesłowów *praesentis, aoristi I, aoristi II* i *futuri*.
4. Doktorant rozpoznaje, określa i tłumaczy formy osobowe czasowników koniugacji I w *praesens*, aoryście I i II oraz w *futurum*.

UMIĘJĘTNOŚCI

1. Doktorant wykorzystuje wiedzę fleksyjną i składniową w tłumaczeniu.
2. Doktorant formułuje uzasadnienie sporządzonych tłumaczeń w oparciu o wiedzę fleksyjną i składniową.
3. Wykorzystując słownik i wiedzę fleksyjną Doktorant ustala formy podstawowe oraz znaczenia słów nieznanymi występujących w tekstach.

Semestr III

Wymagania wstępne:

1. Utrwalone wiadomości z zakresu materiału semestrów pierwszego i drugiego lektoratu j. greckiego szkoły doktorskiej.

2. Umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstów greckich w oparciu o znajomość fleksji i składni greckiej.

Cele:

1. Umiejętność odmiany, określania i tłumaczenia form osobowych i nieosobowych czasowników koniugacji II w czasach *praesens*, *imperfectum*, aoryście I i *futurum* (we wszystkich stronach).
2. Umiejętność odmiany określania i tłumaczenia form osobowych i nieosobowych w *perfectum* i *plusquamperfectum* strony czynnej i medialno-biernej.
3. Umiejętność rozpoznawania, określania i tłumaczenia trybów *coniunctivus* oraz *optativus* w zdaniach głównych i pobocznych.

Treści kształcenia:

1. *Indicativus*, *imperativus*, *infinitivus*, *participium praesentis activi*, *medii-passivi* czasowników na -μι: τίθημι, ἴημι, δίδωμι, ἴστημι.
2. *Indicativus imperfecti activi*, *medii-passivi* czasowników: τίθημι, ἴημι, δίδωμι, ἴστημι.
3. *Indicativus*, *imperativus*, *infinitivus*, *participium aoristi activi* i *medii* czasowników τίθημι, ἴημι, δίδωμι.
4. *Praesens* i *imperfectum* czasowników na -νυμι.
5. *Praesens* i *imperfectum* czasowników pierwiastkowych na -μι.
6. *Indicativus*, *imperativus*, *infinitivus*, *participium perfecti I act.*, *medii-passivi* wraz z *ind. plusquamperfecti*.
7. *Indicativus*, *imperativus*, *infinitivus*, *participium perfecti II activi*, *medii-passivi* wraz z *ind. plusquamperfecti* + οἶδα.
8. *Coniunctivus* - budowa i użycie w zdaniach głównych.
9. *Coniunctivus* - użycie w zdaniach pobocznych.
10. *Optativus* - budowa i użycie w zdaniach głównych.
11. *Optativus* - użycie w zdaniach podrzędnych.

Efekty kształcenia:

WIEDZA

1. Doktorant rozpoznaje, określa i tłumaczy formy fleksyjne czasowników koniugacji II we wszystkich czasach i stronach trybu oznajmującego i rozkazującego.
2. Doktorant odmienia, określa i tłumaczy formy imiesłowów *praesentis*, *aoristi I*, *aoristi II* i *futuri* czasowników koniugacji II.
3. Doktorant rozpoznaje, określa i tłumaczy formy fleksyjne czasowników w trybie *indicativus*, czasów *perfectum* i *plusquamperfectum*.
4. Doktorant rozpoznaje, określa i tłumaczy formy osobowe czasowników w trybach *coniunctivus* i *optativus*.

UMIĘJĘTNOŚCI

1. Doktorant wykorzystuje wiedzę fleksyjną i składniową w tłumaczeniu.
2. Doktorant formułuje uzasadnienie sporządzonych tłumaczeń w oparciu o wiedzę fleksyjną i składniową.

3. Wykorzystując dostępne słowniki i wiedzę fleksyjną Doktorant ustala formy podstawowe oraz znaczenia słów nieznanych występujących w tekstach.

Semestr IV

Wymagania wstępne:

1. Ukończone trzy semestry lektoratu z języka greckiego w szkole doktorskiej.
2. Znajomość gramatyki języka polskiego w zakresie rozróżniania typów zdań podrzędnych.
3. Umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstów greckich w oparciu o znajomość fleksji i składni greckiej.

Cele:

1. Umiejętność rozpoznawania i tłumaczenia zdań podrzędnych, mowy zależnej i konstrukcji bezokolicznikowych.
2. Umiejętność rozpoznawania i tłumaczenia form *adiectivum verbale*.
3. Przygotowanie Doktoranta do samodzielnej lektury tekstów greckich, które będą wykorzystane w jego pracy doktorskiej.

Treści kształcenia:

1. Zdania dopełnieniowe i celowe. Konstrukcje bezokolicznikowe.
2. Okresy warunkowe.
3. Zdania pytajne zależne.
4. Zdania okolicznikowe czasu i przyczyny.
5. Zdania względne.
6. Zdania skutkowe.
7. Zdania przyzwalające.
8. Zdania z czasownikami wyrażającymi obawę.
9. Mowa zależna.
10. *Adiectiva verbalia*.
11. *Dualis* w deklinacjach i koniugacjach.
12. Praca translatoryjna z wybranymi dla Doktoranta tekstami.

Efekty kształcenia:

WIEDZA

1. Doktorant rozpoznaje i tłumaczy zdania podrzędne, mowę zależną oraz konstrukcje bezokolicznikowe.
2. Doktorant rozpoznaje i tłumaczy formy *adiectivum verbale* oraz liczby podwójnej.
3. Doktorant zna słownictwo i specyfikę wybranych przez siebie źródeł.

UMIEJĘTNOŚCI

1. Doktorant wykorzystuje w tłumaczeniu wiedzę fleksyjną i składniową do uzasadnienia sporządzonych tłumaczeń.
2. Wykorzystując dostępne słowniki i wiedzę fleksyjną, Doktorant ustala formy podstawowe oraz znaczenia słów nieznanych występujących w tekstach.

3. Doktorant samodzielnie tłumaczy wybrane fragmenty tekstów greckich z zachowaniem poprawności języka polskiego.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

1. Ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów (metoda gramatyczno-tłumaczeniowa), praca w grupach, analiza przykładów zdań, ćwiczenia fleksyjne, praca własna Doktoranta;
2. Konsultacje;
3. Metody e-learningowe.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

1. Ocenianie ciągłe przygotowania Doktoranta do zajęć oraz jego pracy na zajęciach.
2. Zapowiedziane sprawdziany pisemne (1-3) w ciągu semestru, trwające 45-90 minut, nie później niż 2 tygodnie przed planowanym zakończeniem zajęć. **Ocena podsumowująca semestr jest oparta na ocenach uzyskanych z kolokwiów, przy czym bierze się pod uwagę finalne, czyli najlepsze oceny z poszczególnych kolokwiów.** Minimum konieczne do uzyskania oceny pozytywnej (dst) to 51% maksymalnej wartości punktowej pracy.

100%-91% - bardzo dobry

90%-81% - dobry plus

80%-71% - dobry

70%-61% - dostateczny plus

60%-51% - dostateczny

50% i mniej – niedostateczny

3. Dopuszcza się **dwukrotną nieobecność** Doktoranta na zajęciach z jakiegokolwiek powodu bez konieczności usprawiedliwiania. Doktorant może być **nieobecny więcej niż dwa razy tylko w wyjątkowych sytuacjach i tylko z bardzo ważnych powodów**. Wówczas jest **zobowiązany niezwłocznie poinformować Lektora** o swojej nieobecności oraz przynieść pisemne usprawiedliwienie swojej nieobecności (**lekarskie, sądowe lub uczelniane - np. wyjazd naukowy, udział w konferencjach etc.** – żadne inne nie jest podstawą uznania nieobecności za usprawiedliwioną). W przypadku **wyjątkowych zdarzeń losowych** i braku pisemnego usprawiedliwienia Doktorant powinien jak najszybciej skontaktować się i omówić sytuację z Lektorem. Lektor sam decyduje, czy może tę nieobecność usprawiedliwić.

Jeśli Doktorant **przekroczy liczbę dwóch** nieusprawiedliwionych nieobecności, każda następna powinna być **odpracowana** według ustalonych przez Lektora zasad. Może to być np. przygotowanie dodatkowego tłumaczenia tekstu lub innego jego opracowania, przygotowanie referatu, odpowiedź ustna z materiału przerobionego na zajęciach, udział w konferencji, udział w zajęciach innej grupy etc.

W przypadku **nieusprawiedliwionej nieobecności** na zaplanowanym przez Lektora **teście** Doktorant ma **obowiązek niezwłocznego kontaktu z Lektorem** w celu **wyjaśnienia nieobecności oraz ustalenia terminu** napisania testu.

W przypadku **usprawiedliwionej nieobecności** na zapowiedzianym **teście** Doktorant ma **obowiązek niezwłocznego kontaktu z Lektorem** w celu **wyjaśnienia nieobecności, przedłożenia pisemnego usprawiedliwienia oraz ustalenia terminu** napisania zaległego testu.

W przypadku długotrwałej nieobecności (ponad 4 tygodnie) obowiązują zasady zawarte w§ 23 pkt 4 Regulaminu Szkół Doktorskich na UPJP II w Krakowie.

4. Zasady realizacji zajęć w ramach IOK (indywidualnej organizacji kształcenia) i ERZ (eksternistycznej realizacji zajęć) określają § 24 i 25 Regulaminu Szkół Doktorskich na UPJP II w Krakowie.

Lektury podstawowe:

NIEMIRSKA-PLISZCZYŃSKA J., Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος. *Wstępny podręcznik języka greckiego oparty na tekstach autorów klasycznych i Nowego Testamentu*, Poznań 1960.

POPOWSKI R. KS., *Słownik grecko-polski Nowego Testamentu*, Warszawa 2007.

Materiały własne prowadzącego.

Lektury uzupełniające:

ABRAMOWICZÓWNA Z. (red.), *Słownik grecko-polski*, t.I-IV, Warszawa 1958-1965.

WĘCLEWSKI Z., JUREWICZ O., *Słownik grecko-polski*, t. 1-2, PWN, Warszawa 2000-2001.

BARDSKI K. KS., Ἡ κοινὴ διάλεκτος. *Podręcznik do nauki języka greckiego Nowego Testamentu*, Warszawa 1999.

BOROWSKA M., Μορμολύκη. *Książka do nauki języka starogreckiego.*, Warszawa 1996.

GOLIAS M., *Wstępna nauka języka greckiego. Teksty. Preparacje.*, Warszawa 1965.

KALINKOWSKI S., *Język grecki*, Warszawa 2012

KORUS A. i K., *HELLENIKE GLOTTA. Podręcznik do nauki języka greckiego*, Warszawa-Kraków 1994

MIKUŁA M., Ελληνιστι γινωσκεις. *Podręcznik do nauki greki chrześcijańskiej.*, Warszawa 2017

MIKUŁA M., POPIOLEK M., Ελληνες εσμεν παντες. *Podręcznik do nauki języka starogreckiego*, t. 1-3, Warszawa 2017

PENAR T. KS., *Graecitas Neotestamentaria. Intensywny kurs podstawowy*, wyd. II popr., Pelplin 1984.

PIWOWAR A., *Greka Nowego Testamentu. Gramatyka*, Kielce 2010.

POŁOK B. KS., *Język grecki. Ćwiczenia*, Opole 1996.

POŁOK B. KS., *Język grecki. Gramatyka*, Opole 1996.

POPOWSKI R., *Wielki Słownik grecko-polski Nowego Testamentu*, Warszawa 1997.

Wybrane teksty greckie zgodne ze specjalizacją pracy Doktoranta.

III. Dane wypełniane przez koordynatora sylabusu (tylko do dokumentacji)

Obciążenie DOKTORANTA pracą:

(całkowity nakład pracy doktoranta potrzebny do osiągnięcia efektów w godzinach oraz punktach ECTS (1 pkt ECTS odpowiada 25–30 godzin pracy doktoranta z udziałem nauczyciela oraz bez udziału nauczyciela))

<u>Forma aktywności Doktoranta</u>	<u>Średnia liczba godzin pracy Doktoranta</u>
Godziny kontaktowe wynikające z planu	120 godzin
Pozostałe godziny kontaktowe	20 godzin
Przygotowanie się do zajęć, lektury	40 godzin

Praca własna doktoranta
Razem

60 godzin
120 godzin

Podpis koordynatora sylabusu

Podpis prowadzącego